

عنوان مقاله:

بررسی انتقادی آثار ابن حبیب، با تاکید بر المنق و المحبر

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ و فرهنگ، دوره 54، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

شهلا بختیاری - دانشیار گروه تاریخ دانشکده ادبیات دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

رویا مشمولی پيله رود - دانش آموخته کارشناسی ارشد تاریخ اسلام، گروه تاریخ دانشکده ادبیات دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

محمد بن حبیب از مورخان سده سوم هجری است که دو اثر مهم وی المنق فی اخبار قریش و المحبر از منابعی هستند که برای مطالعه و بررسی تاریخ پیش و صدر اسلام به کار می آیند. این پژوهش به بررسی و نقد دیدگاه نویسنده و این دو اثر بزرگ پرداخته است. نگرش انتقادی آثار ابن حبیب به عنوان یک راوی مسلمان و همچنین آثار او به عنوان روایت هایی که در تاریخ جاهلیت و اسلام مورد توجه هستند، به شناخت روش وی در تاریخ نگاری اسلام کمک می کند. بررسی ها نشان می دهد که ابن حبیب در تاریخ جاهلیت به سنت های جاهلی مانند منافره و جار پرداخته و گزارش هایی آورده است. وی در تاریخ جاهلیت و اسلام نسبت به ثبت نام و نسب افراد و ابزار آلات و یا حیوانات (مانند اسب) دقت فراوانی داشته و گزارش هایی در این باره آورده که در دیگر منابع دیده نمی شود. فقدان نظم و انسجام در تدوین اخبار، همچنین روایات خلاصه وار از کاستی های این دو اثر است. مهم ترین نکته در تاریخ نگاری وی، رعایت امانت داری و ارائه سلسله اسناد است، به ویژه در حوزه تاریخ جاهلیت که بیشتر مطالب خود را به استناد استاد خود ابن هشام ثبت کرده است. در نهایت نگارندگان این پژوهش در مورد مذهب ابن حبیب که به تشیع منسوب شده است، را با توجه به بررسی های محتوایی آثار وی رد می کنند.

کلمات کلیدی:

منبع شناسی، ابن حبیب، المنق، المحبر، تاریخ پیش از اسلام، قریش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1635418>

